

numescu și organe de înmulțire și rodire a unei plănte; apoi vine corola său frunzele cele strălucitoare, și în fine caliciulu.

Florile ni suntu de mare folosu: din suculu floriloru, adună albinele miere; érá din polenu, cérá. Florile se întrebuintéză la facerea medicamentelorú în farmacii ¹⁾. Ele ni dau și cele mai frumoșe văpșele ²⁾; ba încă ni dau și parfumarile ³⁾ cele atâtú de plăcute. Florile suntu ornamentulu ⁴⁾ grădinelorú și caselorú nóștre.

Éccá o rosá! deosebiți-mi părțile ei, și spuneți numele fie-căriea.

9. Florile.

Ține oape aș aflats,
Ține oape a kreateș,
Mîndrele, frșmoașe florî
Къ плъкѣте, дѣлчѣ колорі:
Галбені, албе, рошіoare,
De ni merğă la inimioarș!
Ține oape Țn grădinș,
Ține'n kîmnș kș voe vșnș
Florile a demtentatș?—
Ține șb le fi'nvieatș?—
Toate epi staș amorđite,
Toate azî șbntș Țnflorite!

Ține oape li adșce
Ла тѣлннѣ шкѣлѣ дѣлче?
Кѣ лѣмннѣ ле нѣтреште,
Кѣ кѣлѣдѣрѣ ле'нкѣлѣземте?—
Ține oape li-a mai datș
Mîrosș dșlche, delikatș,
Kape nasșlș ni Țmbeatș,
Inimioara ni đisfatș.
Ține, ține oape poate,
Съ ле fakș astea toate?
Đșmnezеш kș-a sa nștinđbș,
Đb la florî a lorș fiinđbș.

(Din Noulu abecedar românescu.)

10. Aerulu.

Acestu lueru se simte, când mișcămu ce-va latu asupra feței nóștre. Aerulu este care ridică penele și colbulu de pe pămēntu în sussu; elu este care mișcă crengelile copaciloru și aripele moriloru de vēntu; elu este și acela, care cāte o dată ni smulge pēlăriea de pe capu, când mergemu pe drumu. Nu este locu pe fația pāmēntulu, nici cātu ai pune unu vērfu de acu, unde să nu fie aeru. Plāntele și ființele, nu potu trăi fără aeru. Elu este vieța și sănătatea loru. Aerulu întră în corpulu omulu și alu animaleloru, prin gură, nări și porii pelei. Elu strēbate prin frunđe în interiorulu plāntelorú; întră prin cōja oulú, de învieđă miculu pușoru; se coboră în adēncimea apelorú și dă vieță tuturorú ființelorú de acolò. Aerulu iea sēmēnțele plāntelorú și le duce de le sēmēnă în locuri sterpe; elu ridică aburii apelorú și prefăcēndu-i în plòe, o vērșă asupra plāntelorú. Punemu în vērfulu unú turnu înnaltu, unu clopotu; i lovimu marginele cu limba sa; clopotulu scòte unu sunetu, și acestu sunetu este ađitu pēnē la o mare depărtare. Cum?— Cine duce sunetulu pēnē acolo?—Nimene nu pòte fi altulu, de cātu numai aerulu. Fără aeru dar', n'amu putē ađi frumosulu cāntecu alu paseriloru, nici plăcutulu sunetu alu musicei; ba nici folositorēle cuvîn-

¹⁾ Spițării. ²⁾ Boele. ³⁾ Mîrosurile. ⁴⁾ Podòba.